

การเลือกใช้เครื่องดับเพลิง

- ไฟประเภท A** ได้แก่เพลิงที่เกิดขึ้นจากวัสดุติดไฟทั่วไป เช่น ไม้ ผ้า กระดาษ พลาสติก ฯลฯ ไฟที่เกิดจากเชื้อเพลิงเหล่านี้ สามารถดับได้ด้วยการใช้ความเย็น โดยการใช้น้ำฉีดเปียฝอย หรือนิ้ดพุงตรงไฟยังต้นเพลิงนั้น ๆ ไฟประเภทนี้จะเหลือเถ้าถ่านทิ้งไว้
- ไฟประเภท B** ได้แก่เพลิงที่เกิดจากของเหลวหรือแก๊ส เช่น น้ำมัน แก๊สต่าง ๆ จาระบี และสิ่งที่ใช้สำหรับล้างละลายทำความสะอาดต่างๆ ซึ่งจะดับได้ด้วยวิธีป้องกันมิให้อากาศเข้าร่วมตัวกับเชื้อเพลิง หรือการลดอุณหภูมิของเชื้อเพลิง โดยใช้โฟม ผงเคมี ไฟประเภทนี้จะไม่มีเถ้าถ่านเหลือทิ้งไว้
- ไฟประเภท C** ได้แก่เพลิงที่เกิดขึ้นจากเครื่องมือไฟฟ้าต่าง ๆ เช่น อุปกรณ์ระบบไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้า ฯลฯ ก่อนอื่นต้องพยายามตัดวงจรไฟฟ้าเสียก่อน เพื่อลดอันตรายลง การดับไฟต้องใช้เครื่องมือที่ไม่เป็นสื่อไฟฟ้า เช่น ฮาลอน คาร์บอนไดออกไซด์ หรือเคมีแห้ง
- ไฟประเภท D** ได้แก่เพลิงที่เกิดขึ้นจากวัสดุจำพวกโลหะติดไฟ เช่น แมกนีเซียม ฯลฯ ลักษณะการลุกไหม้ให้ความร้อนสูงมาก เป็นอันตรายต่อสายตา การดับเพลิงประเภทนี้ให้ใช้สารเคมีจำพวก ผงเกลือแกง หรือทรายแห้งห้ามใช้น้ำดับไฟประเภท D โดยเด็ดขาด

ด้วยความปรารถนาดีจาก.....

นายวิชัย อัมราลิขิต

นายกเทศมนตรีพนัสนิคม

คู่มือป้องกันและระงับอัคคีภัย

1. ข้อควรรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับไฟ

อัคคีภัย หรือภัยที่เกิดจากเพลิงไหม้ หมายถึง สาธารณภัยประเภทหนึ่งที่เกิดจากไฟ ไฟเป็นพลังงานอย่างหนึ่งที่ทำให้ความร้อน ความร้อนของไฟที่ขาดการควบคุมดูแลจะทำให้เกิดการติดต่อลุกลามไปตามบริเวณที่มีเชื้อเพลิง เกิดการลุกไหม้ต่อเนื่อง หากปล่อยเวลาของการลุกไหม้ให้นานเกินไป จะทำให้เกิดการติดต่อลุกลามมากยิ่งขึ้น สภาวะของไฟรุนแรงมากขึ้น ถ้าหากเกิดการลุกไหม้มีเชื้อเพลิงหนุนหรือมีไอของเชื้อเพลิงถูกขับออกมามาก ความร้อนแรงจะมากยิ่งขึ้น

2. สาเหตุของการเกิดอัคคีภัย

ไฟเกิดจากการรวมตัว 3 องค์ประกอบ ได้แก่ เชื้อเพลิง ความร้อน และออกซิเจน ในสภาวะที่เหมาะสม ถ้าขาดองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่งก็ไม่สามารถจะเกิดขึ้นได้

2.1 **เชื้อเพลิง** ที่ทำให้เกิดการลุกไหม้มี 3 สถานะได้แก่

- ของแข็ง เช่น ถ่านไม้ ถ่านหิน ไม้ กระดาษ ผ้า
- ของเหลว เช่น น้ำมันเชื้อเพลิง น้ำมันปรุงอาหาร
- ก๊าซ เช่น ก๊าซหุงต้ม (LPG) ก๊าซธรรมชาติ (NGV)

2.2 **ความร้อน** เป็นสิ่งที่ทำให้อุณหภูมิของเชื้อเพลิงสูงขึ้นถึงจุดติดไฟ ทำให้เกิดปฏิกิริยาสันดาปเกิดขึ้นอย่างเหมาะสม ซึ่งเชื้อเพลิงแต่ละชนิดย่อมจะมีจุดวาบไฟ (ติดไฟ) ไม่เท่ากัน

2.3 **ออกซิเจน** ออกซิเจนจะเป็นตัวทำให้เกิดการเผาไหม้ ยังมีออกซิเจนมากเชื้อเพลิงก็ติดไฟได้ดีขึ้น และเชื้อเพลิงบางประเภทมีออกซิเจนในตัวเองอย่างเพียงพอที่จะทำให้ตัวเองลุกไหม้ได้โดยไม่ต้องอาศัยออกซิเจนที่อยู่โดยรอบ

3. การระงับอัคคีภัย

1. การกำจัดเชื้อเพลิง การเคลื่อนย้ายเชื้อเพลิงออกจากกองเพลิง การตัดทางหมุนเหวี่ยงของเชื้อเพลิง การแยกวัสดุติดไฟออกเพื่อสะดวกในการดับ

2. การกำจัดออกซิเจน การลดปริมาณของออกซิเจนในอากาศให้น้อยลง เช่น การฉีดน้ำ หรือสารปกคลุมอื่น ๆ เพื่อไปคลุมบริเวณเพลิงไหม้ ทำให้จำนวนออกซิเจนในอากาศมีปริมาณต่ำลง จนไม่เกิดการลุกไหม้

3.การลดอุณหภูมิ การลดความร้อนของวัสดุที่ไหม้ไฟให้ต่ำลง จนไม่สามารถที่จะถูกไหม้ต่อไปได้ โดยปกติทั่วไปใช้น้ำเป็นตัวลดอุณหภูมิของวัสดุที่ไหม้ไฟเพราะหาง่าย สะดวก มีค่าใช้จ่ายไม่สูง

ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับระบบป้องกันและระงับ

อัคคีภัยในบ้านพักอาศัย

1. ติดตั้งอุปกรณ์ตรวจจับควันอัตโนมัติบริเวณภายในห้องนอน และทางเดินหน้าห้องนอน หรือ อย่างน้อยชั้นละ 1 ชุด
2. จัดเตรียมถังดับเพลิงมือถือขนาดที่สามารถใช้ได้สะดวก อย่างน้อย 1 ชุด จัดเตรียมให้มีช่องทางออกจากอาคารที่สามารถใช้ได้ตลอดเวลา
3. หน้าต่างที่ติดตั้งเหล็กตัด ต้องมีช่องที่เปิดได้อย่างน้อย 1 บาน ทุกห้อง
4. หมั่นตรวจสอบสภาพพื้นที่ ที่มีความเสี่ยง ได้แก่ ห้องครัว ห้องบูชาพระ ห้องเก็บของ เป็นต้น
5. อย่าเก็บวัสดุไวไฟ น้ำมันก๊าด ทินเนอร์ ไวในบ้านเป็นจำนวนมาก
6. ไม้ขีดไฟ ไฟแช็ค ให้เก็บไว้ในที่มิดชิด ระวังเด็กนำไปเล่น
7. หลีกเลี่ยงการทำงานพร้อมกันหลายๆ อย่าง เช่น พูคโทรศัพท์ขณะปรุงอาหาร ฯลฯ
8. อย่าสูบบุหรี่บนเตียงนอน และก่อนเข้านอนให้ตรวจสอบและปิดอุปกรณ์ไฟฟ้า เต้าแก๊ส เป็นต้น

